

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

**ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ**

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ,
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ**

Збірник наукових праць

Випуск шістдесят четвертий

**Київ - Вінниця
2022**

Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2022. Вип. 64. 277 с.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України **категорії «Б»** в галузі педагогічних наук, **за спеціальностями 011, 014, 015** (Наказ МОН України №886 від 02.07.2020 р.); **012, 013** (Наказ МОН України №1290 від 30.11.2021 р.).

Збірник наукових праць включено до наукометричних баз: Index Copernicus, Google Scholar, Національна бібліотека ім. Вернадського, Academic Resource Index, Scientific Social Community

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Лазаренко Наталя Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Гуревич Роман Семенович – доктор педагогічних наук, дійсний член (академік) НАПН України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Шевченко Людмила Станіславівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Бойчук Віталій Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Бровчак Людмила Сидорівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Віноч Інесса Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Височан Леся Михайлівна – доктор педагогічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ, Україна.

Голок Оксана Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Горбатюк Роман Михайлович – доктор педагогічних наук, професор, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна.

Гуревич Ірина – PhD, професор, Технічний університет м. Дармштадт, Інститут трансформації знань, м. Дармштадт, ФРН.

Демченко Ірина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна.

Демченко Олена Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Дмитренко Наталя Євгенівна – доктор педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Жовнич Оксана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Клочко Віталій Іванович – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна.

Клочко Оксана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Ковтонюк Мар'яна Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Коломієць Алла Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Кривошея Тетяна Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Пахальчук Наталя Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Петрук Віра Андріївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна.

Старовойт Леся Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Аніта Фамула-Юрчак – доктор філософії PhD, Педагогічний Інститут, Зеленогурський Університет, м. Зелена Гура, Республіка Польща.

Фришок Валентина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Чичук Антоніна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Бергтово, Україна.

АСОЦІЙОВАНІ РЕДАКТОРИ

Акимова Ольга Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Биков Валерій Юхимович – доктор технічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, Інститут цифровізації освіти НАПН України, м. Київ, Україна.

Беріус Павло Данилович – доктор психологічних наук, професор, Академія імені Яна Козановського в Кельцах, Республіка Польща.

Герасимова Ірина Геннадіївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Гомонюк Олена Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна.

Замкова Наталя Леонідівна – доктор філософських наук, професор, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця, Україна.

Каденія Майя Юхимівна – кандидат педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Козяр Михайло Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна.

Кучай Тетяна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

Литвин Андрій Вікторович – доктор педагогічних наук, професор, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна.

Лук'янова Лариса Борисівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязона НАПН України, м. Київ, Україна.

Ляска Євгенія Івона – доктор педагогічних наук (габілітований), професор звичайний, Академія Ігнатіана в Кракові (замський відділ у Катовіце), м. Краків, Республіка Польща.

Матяш Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Мацей Тамаш – доктор хабілітований, професор, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, м. Варшава, Республіка Польща.

Могзальова Наталя Героріївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Ничкало Нелля Григорівна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, м. Київ, Україна.

Осадчий Вячеслав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики і кібернетики, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна.

Паламарчук Ольга Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Сиздикова Г ульнар Кузанівна – кандидат філологічних наук, доцент, Міжнародний університет Астана, м. Нур-Султан, Республіка Казахстан.

Шахов Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Янковська Дорота – доктор гуманітарних наук, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, м. Варшава, Республіка Польща.

ВИКОНАВЧІ РЕДАКТОРИ

Уманець Володимир Олександрович – веб-редактор, кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Людчак Світлана Юрївна – редактор верстки, кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна.

Рекомендовано до друку вченою радою

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол №13 від 18 травня 2022 р.).

У збірнику наукових праць знайдено дослідників, педагогів-практиків середніх загальноосвітніх шкіл, закладів професійно-технічної освіти, працівників коледжів і закладів вищої освіти висвітлюють теоретичні й прикладні аспекти впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методик навчання у підготовку кваліфікованих робітників, молодших спеціалістів, бакалаврів і магістрів. Для науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, коледжів, закладів професійно-технічної та вищої освіти, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти. Статті збірника подано в авторській редакції.

УДК 378.016:81'243]:004.9

DOI: 10.31652/2412-1142-2022-64-209-216

Нестеренко Інна Борисівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна

ORCID ID: 0000 – 0002 – 1486 – 568

post@udpu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ TED TALKS ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У статті надається огляд сучасних відкритих освітніх ресурсів, матеріали яких можуть бути використані при навчанні іноземної мови в академічному дискурсі, найпопулярнішими серед яких є платформа TED Talks. Оскільки сучасний високотехнологічний світ висуває високі вимоги до системи освіти, а навчання англійської мови відповідає цим вимогам, використання цієї платформи допоможе підвищити комунікативну компетентність студентів у навчальних закладах. В рамках статті розглядаються перспективи використання відкритих освітніх ресурсів TED Talks, а також їхній освітній потенціал. Вибір на користь такого методу навчання та освітніх ресурсів відіграє важливу роль, адже являється потужним інструментом, який можна ефективно використовувати для підготовки майбутніх фахівців до спілкування в академічному та професійному середовищі. Обґрунтовано значення та актуальність проекту TED Talks, адже автентичні матеріали дають можливість розвивати різноманітні лінгвістичні навички, такі як: аудіювання, вимова, граматики, письмо, збагачення словникового запасу. Наголошується, що відеоролики відповідають сучасним вимогам до формування навичок, компетенцій та цінностей, таким як креативність, критичне мислення, комунікативна наочність, медіаграмотність, гнучкість тощо. Охарактеризовано певний алгоритм, котрого необхідно дотримуватися студентам задля ефективної роботи з лекціями TED Talks. Як правило він складається з трьох етапів: переддемонстраційний, демонстраційний і післядемонстраційний. Однією з численних переваг є те, що студенти можуть використовувати високоякісні відео як безкоштовний навчальний ресурс незалежно від їхнього місцезнаходження. Основні методи, використані в статті, поділяються на теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, моделювання, класифікація) та емпіричний (аналіз документів, експертне опитування).

Ключові слова: платформа TED Talks; викладач; навчання іноземної мови; комунікативна компетентність; відкритий освітній ресурс; академічний дискурс; формування навичок; автентичні матеріали.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Визначення нових цілей і задач для закладів вищої освіти в Україні, які мають бути реалізовані під час навчання майбутніх фахівців, зумовлені сучасними процесами глобалізації та інтеграції, що сьогодні відбуваються в усьому світі. Однією з таких задач є підготовка компетентного спеціаліста, який володіє іноземною мовою на високому рівні, адже саме такі працівники користуються великим попитом на ринку праці.

Досягти високого рівня володіння іноземною мовою можна лише за умови поєднання різних підходів до її засвоєння, серед яких значної популярності набуває використання інтернет-ресурсів. Принципи електронного навчання ефективно реалізуються завдяки освітнім платформам, що забезпечують наявність значної кількості сучасних автентичних матеріалів. Такий підхід при вивченні англійської мови дозволяє студентам зануритися в іншомовне середовище, спостерігати культурні реалії країни.

У результаті стрімкого розвитку інформаційних технологій в XXI сторіччі людство говорить про значні досягнення, такі як індивідуальні освітні ресурси, он-лайн курси,

електронні навчальні посібники, он-лайн освітні середовища. Організація навчального процесу в інтерактивній і дистанційній формах, в тому числі і вивчення англійської мови, збагачує зміст навчання, робить його більш гнучким і таким, що відповідає потребам і можливостям тих, хто навчається. Звернення до платформи TED Talks, на нашу думку є ктуальним, адже є ресурсом для засвоєння сучасної автентичної іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Використання ресурсів мережі Інтернет в освітньому процесі розглядається багатьма зарубіжними і вітчизняними вченими. Питання використання веб-ресурсу TED в освітньому процесі з метою формування професійних навичок, а також підвищення комунікативної компетентності і вдосконалення іншомовної підготовки було висвітлено у роботах вітчизняних науковців (І. Дробот, О. Степаненко, І. Кошелєва, Ю. Мещерякова, Малєєва Т. та інших). Серед зарубіжних дослідників платформи TED варто відзначити Г. Браяна, який у своїй роботі «Наступна хвиля» аналізує історичні витoki розвитку ІКТ, їх поступове впровадження у процес навчання. Крім того, науковець виокремив основні переваги онлайн-навчання, включаючи використання TED Talks [7]. Не менш важливою роботою є «Переваги TED Talks» М. Мейсона, де педагог описує важливість веб-ресурсу TED.com з точки зору процесу управління часом та ресурсами, доводить прагматизм використання ІКТ у корпоративному світі [8]. Проаналізувавши наукові джерела, автори дійшли висновку, що в умовах сьогодення ІКТ є ефективним інструментом навчання, а ресурс TED.com надає широкі можливості для успішного опанування живою іноземною мовою

Мета статті – описати специфіку, можливості та переваги застосування сучасних відкритих освітніх ресурсів, у тому числі платформи TED Talks. Охарактеризувати освітній потенціал відео TED Talks як потужного інструменту, який можна ефективно використовувати для підготовки майбутніх фахівців до спілкування в академічному та професійному середовищі.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

TED (англ. Technology Entertainment Design – некомерційна організація в США, котра займається розповсюдженням ідей, що повинні змінити світ) є одним із найуспішніших веб-сайтів для відео з науково-технічних лекцій. Починаючи з 1984 року, численні спікери з усього світу виступали зі своїми лекціями, які спочатку були зосереджені на технологіях, розвагах та дизайні, але згодом включили також природничі науки, мистецтво, освіту, культуру, бізнес, глобальні проблеми, сталий розвиток, тобто широкі сфери тем, що разом формують наше майбутнє. Згодом, у 2006 році, платформа TED поширилася на світовий ринок, коли почала розміщувати відео на власному веб-сайті та на YouTube каналі (конференції TED Talks). Зазвичай такі доповіді проходять у формі коротких бесід (приблизно 18 хвилин, адже саме цей час аудиторія зберігає увагу, не втрачаючи інтересу до доповіді).

Сьогодні платформу TED відвідують понад 450 000 людей на день, що дає можливість безкоштовно переглядати стенограми та лекції англійською мовою (читаються носіями англійської мови та іншими) із субтитрами на більш ніж 40 мовах світу. Кошти, зібрані під час конференцій перенаправляються назад у технології, що дозволяє поширювати ідеї для ширшої аудиторії, а саме робити сучасні постановки; поліпшити освітлення та операторську роботу, які дають TED Talks відчуття театру, роботу великого веб-сайту, пропускну здатність для підтримки понад півмільйона переглядів TED Talk щодня.

Беззаперчною перевагою є те, що завдяки використанню платформи TED світові експерти представляють ідеї з широкого кола тем у своїй предметній області, де високоякісні відео використовуються як безкоштовний навчальний ресурс будь-ким, хто має підключення до Інтернету, незалежно від їхнього місцезнаходження. Щоб отримати доступ до відео, потрібно лише мати достатню цифрову грамотність. Платформа TED.com на основі автентичних матеріалів дає можливість розвивати різноманітні лінгвістичні навички

(аудіювання, вимова, граматики, письмо, збагачення словникового запасу). Завдяки розмаїттю тем, які обговорюються, та цікавим, харизматичним спікерам, які презентують свої виступи, майбутні менеджери мають змогу долучатися до світових досягнень у своїй галузі діяльності; вчитися презентувати ідеї, враховуючи приклад справжніх професіоналів; розвивати критичне мислення; аналізувати інформацію; вчитися точно і переконливо формулювати власні думки та опанувати ораторську майстерність. Оскільки серед доповідачів конференцій TED Talks часто зустрічаються лідери, керівники фірм, організацій, підприємств, які презентують свої думки, ідеї, досвід щодо успішної діяльності, то для студентів це може бути гарним матеріалом не тільки для удосконалення знань іноземної мови, а й формування професійних знань [5].

Проведене у 2013 році дослідження (викладачем Міжнародного християнського університету в Японії Асако Такаесом) «TED Talks as an Extensive Listening Resource for EAP Students» (TED Talks як екстенсивний (самостійний) ресурс для прослуховування під час вивчення дисципліни «Англійська мова академічного спрямування») стосувалося доцільності використання лекцій TED Talks під час вивчення англійської мови. Так, у Приватному коледжі гуманітарних мистецтв у Токіо (Японія) запропоновані студентам лекції TED Talks використовувалися як матеріал для прослуховування. Курс «Speaking and Listening» розроблено з урахуванням допомогти студентам брати активну участь і вести дискусії, робити презентації. Оскільки більшість годин курсу використовувалися для розвитку продуктивних навичок, науковці дійшли висновку, що студенти потребували додаткового ознайомлення з автентичним мовленням за межами класної кімнати.

Варто наголосити, що викладання іноземної мови в основному зосереджується на продуктивних навичках, а саме на навичках усного мовлення та письма. Донедавна аудіювання та читання, які вважалися другорядними навичками, часто нехтувалися викладачами, хоча є життєво важливими для повноцінного вивчення мови. Аудіювання – це процес сприйняття мовлення на слух, в англійській мові використовується термін *listening comprehension* (сприйняття і розуміння на слух). Метою навчання іноземним мовам на всіх етапах є розвиток комунікативної компетенції, яке відбувається по мірі оволодіння різними аспектами мови (граматики, фонетики, лексики), а також розвиток різних видів мовленнєвої діяльності, одним з яких є аудіювання. Аудіювання складає частину мовленнєвих вмінь на всіх етапах навчання іноземним мовам. Навчити студентів розуміти мовлення – одне з найважливіших завдань навчання. На занятті практично неможливо формувати лише один мовний або мовленнєвий навик. Працюючи з аудіо текстами, ми відпрацьовуємо лексичні, граматичні та фонетичні навички. Оволодіння аудіюванням дає можливість реалізувати виховну, освітню і розвиваючу мету. Воно дозволяє навчити студентів уважно слухати й чути, формувати вміння прогнозувати зміст висловлювання і таким чином виховувати культуру слухання не лише на іноземній мові, а й на рідній мові. Виховне значення формування вміння сприймати мовлення на слух, оскільки це позитивно впливає на розвиток слухової пам'яті, яка є важлива для вивчення іноземної мови [2].

Аудіювання є одним з найскладніших видів мовленнєвої діяльності. Воно характеризується одноразовістю виявлення, тому важливо навчитися сприймати текст з першого разу, оскільки в умовах реального спілкування повтори виключені. Слід розуміти, що мовлення мовця не може змінитися, його неможливо пристосувати до свого рівня розуміння. У кожної людини є свій стиль спілкування, іноді дуже науковий, іноді надзвичайно емоційний, насичений різними образними висловами, які не завжди є зрозумілими. Також існують певні труднощі, які заважають розумінню. Ці труднощі обумовлені умовами аудіювання (зовнішні шуми, акустика, наявність або відсутність співрозмовника), труднощі, обумовлені індивідуальними особливостями мовця (вік, стать, освіта, дефекти мовлення), труднощі, обумовлені мовними особливостями матеріала (використання великої кількості незнайомої лексики, ідіом, розмовних формул і т. ін.) [1]

Сьогодні слуханню приділяється більше уваги, про що свідчить збільшення використання автентичних матеріалів на відміну від сценарних. Аргумент полягає в тому, що відео має бути в оригіналі та характеризувати природне мовлення, оскільки сценарні матеріали позбавлені надмірностей неформального мовлення, до яких відносимо: вагання, заїкання, фальстарт, погано структуровані речення і т. д. Варто додати, що автентичний матеріал, як правило, цікавіший, ніж вигаданий текст, а також спонукає студентів звертати увагу на значення, а не лише на форму чи структуру тексту.

Одним із обов'язкових завдань педагога є роз'яснення студентам важливості практики та стратегії в роботі з текстами, де вони лише частково розуміють те, що чують, адже з цим вони стикаються в реальному житті. Оскільки багато людей, які не є носіями мови, не розуміють всього, що чують, їм потрібно робити здогадки і їх слід заохочувати до цього. Іншими словами, студентам потрібно пояснити, що здогадки не є ознакою невдачі, але життєво важливі для розуміння реального світу. Крім того, автентичні матеріали можуть посилити стратегії навчання, які потім можна використовувати в різних ситуаціях. Студенти можуть бути мотивовані внутрішніми і зовнішніми факторами, залежно від ситуації та індивідуальних рис, але часто ці два фактори взаємопов'язані. Ті учасники освітнього процесу, які навчаються самостійно, як правило, мають знання про те, які стратегії вивчення мови їм найбільше підходять.

Важливим етапом екстенсивного аудіювання (самостійного) є вибір матеріалів, які мають відповідати рівню студентів, а також бути достатньо легкими, щоб вони зрозуміли 90% або більше змісту. Проте, іноді складність матеріалу компенсується зацікавленістю та базовими знаннями, які мають студенти. Велика практика аудіювання також допомагає студентам набути більшого словникового запасу, розпізнавати різноманітні акценти та покращувати їхню вимову та мовлення. Крім того, вважається, що екстенсивне аудіювання підвищує мотивацію студентів, адже вони, як правило, не лякаються і не збентежені автентичними текстами, а навпаки – відчують потребу в отриманні незміненої інформації. Після того, як така мотивація пробуджена, студенти продовжують навчання самостійно і часто зберігають нову навчальну поведінку незалежно від присутності вчителів та інших.

Варто зазначити, що є багато цікавих способів створення відео у навчанні англійської мови. Сайти для потокового відео, такі як Vimeo та YouTube, надають доступ до, здавалося б, нескінченної кількості відеоконтенту, але це може швидко призвести до відчуття перевантаженості.

Багато корисних проектів зосереджено на використанні TED Talks, орієнтованих на навчання. Нижче наведено деякі з цих сайтів:

- TEDxESL
- Вивчайте англійську мову з TED Talks
- Уроки TEDE

Найпопулярнішими проектами серед відео TED Talks є виступи, котрі містять глибоку, науково цінну та достовірну інформацію, перевірену тривалими експериментами; презентації, покликані надихнути глядачів і слухачів особистим прикладом сильного оратора; презентації, зосереджені на проблемах людства, суспільства та звертаються до толерантності та гуманності в кожному з нас; виступи, які розповідають про останні тенденції у сфері сучасних технологій тощо. Загалом, засновники проекту виділяють сім основних типів перформансів, а саме: «Велика ідея», «Технічна демонстрація», «Перформанс», «Висловлювання митця», «Захоплення здивуванням», «Маленька ідея», «Обговорення проблеми». В контексті вищезазначеного, варто наголосити на різноманітності виступів TED, де кожен обов'язково знайде щось, пов'язане з темою, яка стосується курсу та студентів. Використання TED Talks дасть змогу студентам покращити свої стратегії конспектування, аудіювання та обговорення, підвищить комунікативну компетентність.

Аналіз численних відеоматеріалів з платформи TED Talks дозволив визначити основні критерії відбору відео:

- корисність та доцільність теми;
- відповідність відео академічному середовищу;
- рівень лексико-граматичної, фонетичної та стилістичної складності;
- тривалість відео;
- рівень зрілості;
- наявність супутніх матеріалів.

З цього приводу автори праці «Використання відео-ресурсу TED Talks у навчанні іноземної мови майбутніх менеджерів» зазначають, що «Особистісна індивідуалізація виявляється в тому, що зміст відео контенту відповідає професійним інтересам студентів, тому завдяки пізнавальній активності підвищується мотивація до вивчення не тільки іноземної мови, але й профільних дисциплін. Однак така форма роботи значно відрізняється від звичайної академічної подачі матеріалу і потребує спеціальної підготовки як із боку викладача, так і студентів. По-перше, під час вибору лекції необхідно врахувати рівень підготовки студентів (навички аудіювання, рівень володіння спеціальною лексикою, знання з теми, яка обговорюється). По-друге, важливо враховувати тривалість лекції, оскільки на початковому етапі, коли студентам ще недостатньо відома тема, можуть виникнути труднощі і виступ необхідно прослухати двічі. Тому бажана тривалість виступу має складати 5 – 6 хв. Для просунутого рівня тривалість лекції збільшується. Крім того, ресурси TED Talks можна використовувати не тільки для перегляду відео, а й використовувати скрипти тексту виступу для читання та подальшої роботи з ним» [5].

Варто наголосити, що відеоролики даної платформи відповідають сучасним вимогам до формування навичок, компетенцій та цінностей, таким як креативність, критичне мислення, комунікативна наочність, медіаграмотність, гнучкість тощо.

Однак, для ефективної роботи з лекціями TED Talks необхідно дотримуватися певного алгоритму. Як правило він складається з трьох етапів: переддемонстраційний, демонстраційний і післядемонстраційний [6].

1. *Переддемонстраційний етап* (попередні питання, огляд) (pre-viewing tasks preliminary questions, review).

На кожному етапі роботи над фільмом студент отримує конкретні завдання. Наприклад, найпершим може бути таке завдання: за назвою фільму висловити припущення про його зміст [4, с. 76]. Учням можуть бути поставлені такі питання:

- 1) According to the headline, what can you predict regarding the content of the video lecture?
- 2) What is the central topic of the given lecture?
- 3) Brainstorm the lexis related to the topic.
- 4) Which OER and MOOC have you encountered?
- 5) Which OER and MOOC do you implement as tools for self-study training?

Крім того, сайт TED попередньо пропонує ознайомитися з коротким оглядом змісту відео, що також можна задіяти в процесі навчання студентів. Наприклад, «Daphne Koller is enticing top universities to put their most intriguing courses on-line for free - no just as a service, but as away to research how people learn. With Coursera (cofounded by Andrew Ng), keystroke, quiz, peer -to-peer discussion and self-graded assignment builds an unprecedented pool of data on how knowledge is processed» [10].

2. *Демонстраційний етап* (демонстрація відеоматеріалів) (while viewing tasks vocabulary).

На даному етапі студентам можна запропонувати наступний тип завдання: «Знайдіть слова та вирази, які звучать у даній відеолекції». Наприклад:

- a) поширюється, проникає (pervasive, penetrating);
- b) пошук інформації, пошук даних (information retrieval);

- c) відточувати власну майстерність – to hone one's skills;
- d) стимулювати, мотивувати (incentivise).

3. *Післядемонстраційний етап* (питання) (post-viewing activities (questions)). На цьому етапі відбувається перевірка того, наскільки студенти зрозуміли зміст та окремі конкретні аспекти відеолекції. Учням може бути запропоновано низку питань, наприклад:

- 1) Why did Daphne Koller decide to found Coursera to put courses online for free?
- 2) What are the advantages of the distant courses?
- 3) What did the students get at the end of the courses?
- 4) What are the benefits of technology in terms of grading and studying?

Ще один корисний проект, що існує паралельно з TED Talks, отримав назву TED Ed [10]. TED Ed lessons позиціонує себе як ресурс, розроблений на допомогу викладачеві. Матеріали освітньої платформи є короткими 5–10-хвилинними анімованими відео, які в короткій конденсованій формі викладають основні відомості про історичну подію, фізичне явище, цікавий науковий факт, який може входити або не входити в освітню програму. У рамках кожного уроку учням пропонується виконати чотири види завдань: перегляд відео, перевірка розуміння, вивчити додаткові запропоновані ресурси на тему та взяти участь у форматі відкритої форумної дискусії. Цей формат надзвичайно зручний для викладача, оскільки сайт пропонує вже готові рішення та плани роботи з відеоматеріалами [9].

Незважаючи на формат подання та характер інформації, яку вони надають, усі виступи проекту мають спільні риси – цікавість, актуальність, натхнення, людяність відкритість, демократичність. Окрім роботи над власне мовними аспектами (опрацювання нової лексики, яка використовується в мовленнєвих граматичних конструкціях), відео TED Talks сприяє розвитку багатьох корисних навичок в академічному та професійному середовищі. Наприклад, студенти бакалаврів, а особливо магістранти, які планують вступати до аспірантури, повинні мати можливість виступати з доповідями та презентаціями, оскільки однією із складових вищої освіти є наукова робота, участь у олімпіадах, семінарах, конференціях, а також захист дисертації.

Використання технології TED Talks також допомагає у виконанні індивідуальної роботи, адже студенти можуть переглядати веб-сайт TED, знайомитися з ним і неодноразово слухати те, що їх цікавить. Для студентів зі слабкими навичками аудіювання доступні субтитри англійською мовою, котрі також корисні для студентів, які хочуть використовувати TED Talks вдома як інструмент для вимови та правопису. Ось що з цього приводу зазначає науковець: «Часто героями відео стають відомі вчені, політики, бізнесмени, актори, котрі обговорюють питання сучасних технологій і інновацій, бізнеса, культури. До відеоролика додається ще й транскрипт (текст), що також полегшує розуміння побаченого. Під час перегляду ролика, програма автоматично буде підсвічувати слова, які вимовляє спікер, що значно допоможе тим, кому складно сприймати англійські слова на слух» [3, с. 63].

Числені дослідження свідчать про те, що серед позитивних моментів використання ресурсу Ted.com науковці виділяють декілька негативних. Йдеться про те, що цей ресурс підійде студентам, які мають рівень, не нижчий ніж Intermediate. Мінусом також вважають відсутність розподілу за рівнями складності.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Таким чином, результат цього дослідження підтверджує нашу основну ідею щодо використання відео TED Talks як автентичного матеріалу для покращення навичок аудіювання, а отже і підвищення комунікативної компетенції студентів. Завдяки цій платформі, а саме застосовуючи відеоматеріал, заняття можна зробити корисним і захопливим, тим самим підвищити мотивацію студентів до навчання. Використання платформи TED Talks на заняттях з іноземної мови, та у позааудиторний час, виявляється ефективним для застосування, а також цікавішим, ніж звичайні методи навчання, адже допомагає вирішити цілу низку дидактичних завдань: розвивати навички і вміння

аудіювання; удосконалювати вміння монологічного і діалогічного висловлювання на основі перегляду мовного матеріалу; поповнити лексичний запас сучасної англійської мови; познайомитися з особливостями культури і традиціями країни, мова якої вивчається. Збалансований підхід до аналітичної розробки TED Talks дозволить студентам дізнатися, які презентації та виступи є ефективними та впливовими як для успіху, так і для спілкування в академічному та професійному середовищі.

Отож, ми рекомендуємо використовувати відео TED Talks на університетському рівні як матеріал для покращення навичок розуміння та слухання студентів.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо в опрацюванні інших (наприклад: google classroom, moodle, мій клас, classdoj, oedmodo і т. д.) відкритих освітніх ресурсів та платформ, матеріали яких можуть бути використані при навчанні іноземної мови в академічному дискурсі, що сприятиме відповідності української вищої освіти основним тенденціям розвитку інформаційного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Азаровская А. Е. Тексты разные нужны, тексты разные важны [Different texts are needed, different texts are important]. *Коммуникативная методика*. Россия, 2002. №4 (4). С. 22–25.
- [2] Кожем'яко Н. Розвиток навичок аудіювання на практичних заняттях з іноземної мови з во України. *Вісник національного авіаційного університету*. Київ, 2019. № 14. с. 60–64.
- [3] Малеева Т. Є. Використання відеоматеріалів, як засобу підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови в закладах вищої освіти. *Іншомовна комунікативна компетентність у фаховій діяльності* : матеріали Міжунів. наук.-практ. семін. Харків : Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2018. 61–64.
- [4] Махмутова Г. Н. Использование видеоматериалов в преподавании иностранного языка. *Гуманитарные науки*. Россия, 2013. № 1 (9). С. 75–78.
- [5] Стеценко Н. М., Байша К. М. Використання відео-ресурсу TED Talks у навчанні іноземної мови майбутніх менеджерів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 68. Т. 2. С 191–196.
- [6] Altman R. The video connection: Integrating video into language teaching. *Issues in Applied Linguistics*. Boston, 1989. Vol. 2 No. С 108–112.
- [7] Brian G. The next wave. 2018. URL: <https://ted.blog.com>_(дата звернення: 10.10.2021).
- [8] Masson M. Benefits of TED Talks. 2014. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4264800/>_(дата звернення: 12.12.2021).
- [9] TED Ed – open online course [Electronic resource] / Access mode: URL: <https://ed.ted.com/>_(дата звернення: 13.12.2021).
- [10] TED – open online course [Electronic resource] / Access mode: URL: https://www.ted.com/talks/daphne_koller_what_we_re_learning_from_online_education/ (дата звернення: 13.12.2021).

USING THE TED TALKS PLATFORM TO INCREASE STUDENTS COMMUNICATIVE COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE STUDIES

Nesterenko Inna Borysivna

Ph.D. in Education,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages

Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

Uman, Ukraine

ORCID ID: 0000 – 0002 – 1486 – 568

post@udpu.edu.ua

Abstract. This article provides an overview of modern open educational resources, which can be used in teaching a foreign language in academic discourse. The most popular is the TED Talks platform. As the modern high-tech world makes high demands to the education system, and English language teaching meets these requirements, the use of this platform will help to increase the students' communicative competence in higher education.

The article examines the prospects for the use of open educational resources TED Talks, as well as their educational potential. The choice in favor of this method of teaching and educational resources plays an important role, as it is a powerful tool that can be effectively used for preparing future professionals for communication in the academic and professional environment. The importance and relevance of the TED Talks project are substantiated, as authentic materials provide an opportunity to develop a variety of linguistic skills, such as listening, pronunciation, grammar, writing, vocabulary enrichment. An algorithm that students need to follow to work effectively with TED Talks lectures is described. As a rule, it consists of three stages: pre-demonstration, demonstration, and post-demonstration. One of the many benefits is that students can use high-quality videos as a free learning resource, regardless of their location. The TED.com platform provides an opportunity to develop a variety of linguistic skills (listening, pronunciation, grammar, writing, vocabulary enrichment). Thanks to the variety of topics discussed and interesting, charismatic speakers who present their speeches, students have the opportunity to join the world achievements in their field; learn to teach ideas following the example of real professionals; develop critical thinking; analyze information; learn to accurately and convincingly formulate their own opinions, and master public speaking skills. The main methods used in the article are divided into theoretical (analysis, synthesis, comparison, generalization, modeling, classification) and empirical (document analysis, expert survey).

Keywords: TED Talks platform, teacher, foreign language teaching, communicative competence, open educational resource, academic discourse, skills development, authentic materials.

References (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Azarovskaya, A. E. (2002). Teksty raznyie nuzhny, teksty raznyie vazhny. *Kommunikativnaya metodika*, № 4 (4), 22-25 [in Russian].
- [2] Kozhemiako, N. (2019). Rozvytok navychok audiiuvannya na praktychnykh zaniattiakh z inozemnoi movy zvo Ukrainy [Development of listening skills in practical classes in a foreign language in Ukraine]. *Visnyk natsionalnoho aviatsiinoho universytetu*, № 14, 60-64 [in Ukrainian].
- [3] Malieieva, T. Ye. Vykorystannia videomaterialiv, yak zasobu pidvyshchennia motyvatsii studentiv do vyvchennia inozemnoi movy v zakladakh vyshchoi osvity [The use of video materials as a means of increasing students' motivation to learn a foreign language in higher education institutions]. Proceedings of the Mizhuniversitytetskyi naukovy praktychnyi seminar «*Inshomovna komunikatyvna kompetentnist u fakhovii diialnosti*» – Interuniversity scientific-practical seminar «Foreign language communicative competence in professional activity». (pp. 61–64). Kharkiv: Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho [in Ukrainian].
- [4] Makhmutova, G. N. (2013). Ispolzovanie videomaterialov v prepodavanii inostrannogo yazyka [Using video materials in teaching foreign language]. *Gumanitarnye nauki*, 1 (9), 75-78 [in Russian].
- [5] Stetsenko, N. M., Baisha, K. M. (2020). Vykorystannia video-resursu TED Talks u navchanni inozemnoi movy maibutnikh menezheriv [Using the TED Talks video resource in teaching foreign languages to future managers]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, Vyp. 68, T. 2, 191-196 [in Ukrainian].
- [6] Altman R. The video connection: Integrating video into language teaching. *Issues in Applied Linguistics*. Boston, 1989. Vol. 2 No. C 108–112.
- [7] Brian G. The next wave. 2018. URL: https://ted.blog.com_
- [8] Masson M. Benefits of TED Talks. 2014. URL: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4264800/_
- [9] TED Ed – open online course [Electronic resource] / Access mode: URL: https://ed.ted.com/_
- [10] TED – open online course [Electronic resource] / Access mode: URL: https://www.ted.com/talks/daphne_koller_what_we_re_learning_from_online_education/.